

A.B. Dienos naujienos

CAMP NEWS

Kempton, Nr. 38/1124/

Ketvirtadienis, 1949. II. 17

- SKAUSMAI GIMDO DIDVYRIUS! Jau penkti metai tremtyje švenčiam nepriklausomybės paskelbimo šventę. Visur skausmas, visur liūdesys, - pastebėjo savo žodyje prof. J. Simoliūnas, pakeliant vakar rytą tautinę vėliavą prie beržinio kryžiaus stovyklos kieme, kur organizotai susirinko mūsų skautai ir gausokai bendruomenės. Priminė mūsų praeities didvyrius, 1918 m. savanorius ir dabar kovojančius dėl Lietuvos laisvės partizanus ir kitus kovotojus, pabrėždamas, jog mes galėsime išlikti gyvi, gerbdami krikščionybę, savo istoriją, papročius, kalbą, jautrias dainas. Nuaidėjo Tautos himnas ir "Marija, Marija". Lyg koks vilties simbolis, atsitiktinai saulėta padange viršum Kempteno praūžė keletas amerikiečių lėktuvų. Skautai prie kryžiaus padėjo vainiką. Vasario 16 d. šventė pradėta užvakar iš vakaro stovyklos koplyčioje pamaldomis už žuvusius ir kenčiančius lietuvius kovoje dėl laisvės, kurias atlaikė kap. kun. Musteikis. Iš koplyčios gausus būrys žmonių, kalbėdami maldas, vakaro tamsoje mokiniams su fakelais šviečiant kelią, žygiavo kieman prie kryžiaus, kur moksleiviai ateitininkai padėjo vainiką ir atitinkamą žodį tarė stud. Šeškevičius. Vakaro rytą po vėliavos pakėlimo mokiniams specialią paskaitą skaitė dipl. inž. J. Grabauskas, gausiais pavyzdžiais parodydamas mūsų gimnazijos jaunimui, kad neprikl. Lietuvoje mokslas stovėjo ne žemiau kaip užsieniuose ir kad dabartinis mūsų jaunimo kelias turi būti mokslas, kuris bus geriausia dovana Lietuvai ir sugrįžus suteiks teisę stoti šalia daug kentėjusių partizanų. Prieš piet Šv. Lauryno bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos, kurias atlaikė kleb. kun. Stanevičius, giedant muz. P. Armono vadovaujamam oherui, taip pat ir sol. Bičkienei. Pamaldose dalyvavo skautai su vėliavomis. Nors Vasario 16 d. džiaugsmo šventė, tačiau dabar ją gaubia liūdesys, - pažymėjo turiningame pamoksle kap. kun. Klimas. Bet tai nereiškia nusiminimo: reikia vilties, susikaupimo ir pasiryžimo; atmenant, kad be fizinio ginklo dar yra didelis moralinis ginklas, kuris naudotinas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Prievakary stovyklos kieme nuleidus vėliavą, iškilmingas posėdis buvo vakare YMCA kino salėje, dalyvaujant ir svečių. Komiteto pirm. N. Tautvilas, atidarydamas minėjimą, vokiečių kalba atkreipė IRO, latvių ir estų svečių žvilgsnį į mūsų praeitį, iškeldamas aikštėn skaudų trijų Pabaltijo valstybių likimą ir pabrėždamas, kad teisingumas galų gale turi laimėti. Lietuva - tai šalis, kitados stebinusi Europą savo galybe ir didingumu, - kreipėsi komiteto pirm. Tautvilas į susirinkusius minėjamą tautiečius, savo kalboje apžvelgdamas baisias mūsų tautos praeities kančias, atkaklią kovą dėl laisvės ir Apvaizdos lėmtą gyventi mūsų tautai nepriklausomą gyvenimą per 22 metus. Kiekvienas doras Lietuvis šiandien pasakys, kad gražiausias jo gyvenimo laikotarpis buvo - tai tie nepriklausomojo gyvenimo metai tėvynėje, - kalbėjo pirmininkas. Žiaurus likimas taip lėmė, kad lietuvių tautos kūrybinis darbas liko laikinai nutrauktas: Toji tauta turi pilną teisę ir pagrindą reikalauti, kad jai būtų leista vėl laisvėje tęsti sėkmingai pradėtąjį darbą. O lietuvių tauta - esame mes patys, todėl lietuvių tautos siekimai pasireikš tiek, kiek mes juos pareikšime, - pabrėžė kalbėtojas. Juo didesnė audra, juo giliau turi būti leidžiamos šaknys į mūsų netolimą ir žiląją praeitį, iš kurios visados sėmėmės stiprybės kovai dėl savo tautos gyvybės ir laisvės. Tėvynė ir laisvė - tai du žodžiai, kurie išreiškia vie-

ninteli šūki, dėl kurio verta kovoti ir mirti. Tik tas supranta tėvynės ir laisvės vertę, kas jų nebetenka. Mes ir visa lietuvių tauta šiandien vėl esame kovos už laisvę būvyje. Ši mirštamą kovą vedama lygiai Lietuvos miškuose, lygiai ir visame pasaulyje, kur yra gyvų ir dorų lietuvių. Vasario 16 d. lenkiame galvas prieš visus tuos vyrus ir moteris, kurie dirbo, dirba ir aukojasi nemirštam tėvynės laisvės idealui, jos gerovei ir garbei. Pasaulinės politikos raida vystosi mūsų naudai, mūsų prietelių ir užtarėjų skaičius gausėja. Ateis diena, kada mes visi išblaškytieji susirinksime savo tėvynėje, kur, išsivadavę iš svetimųjų priespaudos, šią reikšmingą ir brangią šventę švėsime su pilna didybe. Po pirmininko kalbos visa salė sugiedojo Tautos himną. Po to tarė žodį IRO Field Supervisor Miss Levy, sakydamasi esanti sujaudinta šio minėjimo iškilmėmis ir tikinti, kad tai paskutinis minėjimas Vokietijoje. Aš suprantu, ką reiškia nepriklausomybė; ir linkiu, kad ją vėl atgautumėte, - pareiškė ji. Labai nuoširdų adresą perskaitė latvių komiteto pirmininkas ir jį, dailiai irištą, su gėlomis perdavė mūsų komiteto pirmininkui. Estiškai pasveikino estų komiteto pirmininkas ir perdavė mūsų pirmininkui kaip dovaną dailų medžio drožinį - inkrustuotą lėkštę, taip pat gėlių. Po sveikinimų prasiėjo meninė dalis. Visiškai darniai padainavo keletą dainų pradžios mokyklos mokinių choras, vadovaujamas mokyt. Klimo. Maironio eilėraštį "Nepriklausomybę atgavus" padeklamavo B. Žiaušytė. Solistės Bičkienės padainuotos dainos "Ten kur Nemunas banguoja" ir "Ei greičiau, greičiau" susilaukė džiaugsmingo klausytojų pritartinimo, jog solistei dar teko duoti priedo - "Na tai kas". Akomponavo Dr. Reithinger. Tikrai gyvą mūsų Žemaitijos vaizdą atskleidė B. Račkauskas, raiškiai padeklamavęs Maironio "Satrijos kalną". Pabaigai dar kartą girdėjome ir galėjome pasigrožėti muz. P. Armono vadovaujamu jungtiniu choru, kuris padainavo "Kur giria žaliuoja", "Pasisėjau žalią rūtą"; "Karvelėlių", solo partiją atliekant Bičkieniui, ir "Jūreivių maršą", kurį, klausytojams nepalaujamais plojimais kviečiant, teko pakartoti. Meninės dalies pranešėja buvo L. Valavičiūtė. Lietuvos nepriklausomybės 31 m. sukakties proga mūsų kolonijai atsiuntė sveikinimo telegramą buv. Unrras dir. kpt. Le Grand iš Schweinfurto. Ta pačia proga gautas sveikinimas ir dailus su medžio drožinių viršeliais albumas iš latvių arch. J. Lūsio, kuris mūsų III bloke turi savo studiją.

- CARITAS CENTRAS DĖKOJA skautams ir ateitininkams už sutvarkymą ir išsiuntimą vartotų drabužių siuntos, gautos iš Švecarijos Caritas centro, į kitas kolonijas Caritas branduoliams.

- TEISININKŲ VISUOTINIS SUSIRINKIMAS šiandien 19 val. komiteto patalpoje.

- PAGALBINIŲ SESERŲ KURSAI pradedami nuo kovo 14 d. Augsburgėje prie Servatius Stift ligoninės. Suinteresuotosios kursą lankyti prašomos registruotis kalbamoj ligoninėj. iki vasario 25 d.

- AMBULATORIJOJE VAIKAMS iki 16 metų šiandien ir rytoj 14-17 val. bus duodama žuvies taukų po 150 gr ir saldinių. Žuvies taukams reikia atsinešti indą.

- MULO IR KITŲ SMULKMENŲ dalinama visiems stovyklos gyventojams šia tvarka: rytoj A-M raidžių pavardėms, o penktadienį N-Z, abi dienas 9-11.30 val. ir 14-16.30 val. Reikia atsinešti po 40 pf mokesčiui nuo kiekvieno asmens švaros reikalams už vasario mėn.

- PLATINTI TREMTINIŲ SPAUDĄ, kurią privačiai platino J. Penikas; su juo asmeniškai susitaręs ir gavęs įgaliojimą, nuo vasario 16 d. per-

DN Nr.38/1124/, II.17

3

ėmiau aš. Prašom man, kas skolingas, ir skolas gražinti. Galima pas mane dar įsigyti: maldaknygę "Būk mums malonus", "Tėvynės Sargo" Nr.4, "Vilnius the Capital of Lithuania" ir kt. H.Macijauskas.

- "A.B.DIENOS NAUJIENŲ" SKAITYTOJUS, nesumokėjusius prenumeratos mokesčio už ankstybesnius mėnesius, taip pat ir už vasario mėn, prašytume pasirūpinti sumokėti. Be atskiuro susitarimo veltui negalėsime siuntinėti biuletenio. Mokestį renka adm.H.Macijauskas. - DN redakcija ir administracija.

IŠ VISO PASAULIO

- TRIJŲ PABALTIJO KRAŠTŲ tremtinių atstovai memorandumu prašo JT pagalbos savo kraštams. Memorandume konstatuojama, kad 20% tu kraštų gyventojų yra ištrėmę sovietai. Prašo sukliudyti vadinamas sovietų perkeldinimo priemonės, nes kitaip baltų tautos būsiančios visai sunaikintos, - pranešta vakar per Stuttgarto radiją.

- ĮSAKĖ IŠVYKTI gubernatorius gen.Clay sovietų repatriacijos komisijai iki kovo 1 d. iš Vokietijos amerikiečių zonos: Nors marš.Sokolovskis prieštaravęs, kad tai, girdi, spręsti būtų JAV ir S.Rusijos vyriausybių reikalas, tačiau amerikiečių karinės valdžios nutarimas nekeičiamas, pagrindžiant tuo, jog maža dalis DP terapatruoja Sov.Sąjungon, o norintiems repatrijuoti galėsianti patarnauti sovietų karinė misija. Marš.Sokolovskis laiko, kad sovietų repatriacinė komisija reikalinga. Amerikiečių zonoje tuo būdu beliksianti tik lenkų repatriacijos komisija./BBC, Mohn/

- JAV KALTINA Sov.Sąjungą, kad joje laikoma 14 milijonų žmonių priverčiamąjį darbo stovyklose, ir reikalauja JT Ūkio ir Socialinę Tarybą, dabar posedžiaujančią Lace Successę, nešališkai ištirti vietoje šį dalyką. Šią JAV siūlymą palaikė ir britų atstovas Mayhew. pareikšdamas, jog tas nežmoniškas priverstinio darbo būdas kartu su plautuvu ir kūju braunąsis į vakarus. Jis priminė pastarajame JT suvažiavime pateikęs tam įrodosios medžiagos, kad Sov.Sąjungoj naudojamas priverstinis darbas, kuris priklauso komunizmo praktikai. Vokietijos sovietų okupacinėje zonoje koncentracijos stovyklose dabar esą daugiau žmonių, negu 1939 m. nacių laikais. Buchenvalde koncentracijos stovyklos imtiniai 1947 metais išsiųsti į Sibiją, o 1948 m. iš kitos stovyklos Sibirian išsiųsta 47.600 žmonių. Šešiose didelėse ir septyniose mažesnėse koncentracijos stovyklose dabar esą iki 300.000 kalinių. Čekoslovakijoje esą 170.000

Sudetų vokiečių uždarytų priverstinio darbo stovyklose, o Bulgarijoje pristeigta vad. "perauklėjimo stovyklų". Britų atstovas reikalavo, kad JT atstovams ir žurnalistams būtų laisvai leista ištirti daugelį Sov.Sąjungos sričių, kur sutelkti koncentracijos lageriai. Sovietų atstovas gynėsi nuo tų priekaištų, sakdamas, kad tai melas ir Sov.Rusijos šmeižimas. Girdi, Sov.Sąjungoj nėra jokio priverstinio darbo platesniu mastu, o esą tik darbo perauklėjamų stovyklų, kurios administruojamos civilizuotu būdu. Britų atstovas kaltino, kad sovietų koncentracijos stovyklos griežčiau saugomos negu Hitlerio tos rūsies stovyklos. Nacinėje Vokietijoje įvedimo laisvė užsieniečiams buvusi didesnė negu šiandieninė Rusijoje. Kaip šį praneštą, pasaulinė prof.sąjunga atsiuntusi Ūkio ir Socialinei Tarybai memorandumą, kuriuo ginčijama, kad Sov.Sąjungoj yra priverstinio vergų darbo stovyklų. Tuo būdu vėl paaiškėja, kad pasaulinė prof.sąjunga yra visiškai pasidavusi komunistų ir sovietų įtakai./BBC, Bero, Mohn/

DN NR.38/1124/, II.17

4

- 33 VALSTYBIŲ DIPLOMATAI prie Vatikano vakar gavo audienciją pas popiežių Pijų XII ir išreiškė jam užuojautą dėl kard. Mindszenty nuteisimo. Popiežius, dėkodamas, pažymėjęs, jog ši audiencija esanti vienintelė tokios rūšies Sv. Sosto diplomatinių santykių istorijoje. Iš prie Vatikano esančių diplomatų tik Jugoslavijos pasiuntinys dėl ligos nedalyvavęs. Čekoslovakija atšaukia savo pasiuntinį prie Vatikano ir uždaro pasiuntinybę. E. Rooseveltienė karė. Mindszenty nuteisimą pavadinusi "kvailiausia Sov. Sąjungos priemonė". /BBC, Stgt, "AT" II.17/

- VEIKSMINGA SAUGUMO SĄJUNGA bus planuojamasis Atlanto paktas, - pareiškęs Acheson vakar spaudos atstovams, dementuodamas gandus, kad JAV vyriausybėj esą nesutarinų dėl to pakto. Ministeris priminė prez. Trumano po išrinkimo pasakytąją kalbą, kur sakoma, kad laisvos tautos kolektyviai ryžtasi priešintis bet kokiais agresijai. Dementavo taip pat gandus, kad JAV žadančios atitraukti savo okupacinę kariuomenę iš Japonijos. Pranešė, kad JAV dar nenusprendusios, ar kard. Mindszenty byla perduotina JT svarstyti ir ar JAV su Vengrija nutrauksiančios dipl. santykius dėl JAV atstovo išvairo iš Vengrijos. /BBC, Mohn/

- SOV. RUSIJA IŠSTOJA iš JT žinioje esančios pasaulinės streikatos organizacijos, taip pat išstoja Ukraina ir Gudija. Girdi, ši organizacija neatliekanti pakankamai savo uždavinius. /BBC/

- BRITŲ KARINIS BIUDŽETAS ateinantiems apyskaitiniams metams padidinamas 100 mil. svarų, negu buvo šimet. Ypač atsižvelgiama į orinių pajėgų stiprinimą, turint galvoje, kad D. Britanija jau perdudanti Prancūzijai, Olandijai ir Belgijai sprausminių naikintuvų. Churchillis savo kalboje per radiją pareiškęs, jog šiuo pavojingu laiku britų karinės pajėgos turinčios būti stiprios. Kalbėdamas savanorių verbavimo reikalu, jis kvietęs visus jaunos antrojo pasaulinio karo rezervistus savanoriškai stoti armijon. /BBC, Frft/

- JAU SUGRĮŽO OSLOŲ užs. reik. min. Lange iš kelionės po Vašingtoną ir Londoną. Norvegijos vyriausybei ir parlamentui jis padarysias pranešimą Norvegijos saugumo reikalu ryšių su Atlanto paktu. /BBC/

- MOLOTOVAS SIUNTA kaip bulius prieš silpną tvorą, kuria vadina Europos unija, - rašo Italijos min. pirm. de Gasperi krikščionių demokratų organe "Il Popolo", pažymėdamas už Europos vienijimo sąjūdžio nesisilepia jokių pavojų taikai. /"AT" II 17/

- STOKHOLMO LAIVININKYSTĖS BENDROVĖ nori organizuoti 100.000 DP išgabenimą Australijon didžiausiais nuo karo transportais. Bendrovė numachiusi 13 laivų iš Panamos, Švedijos ir Graikijos, kuriais gabens DP iš centrinės Europos į Melbourną. Į laivus būsia sėdinama Genuoj - Italijos uoste. Kiekvienas laivas padarysias po septynias keliones. Keleiviai būsia daugiausia rusai ir baltai, - praneša "Stars and Stripes" /II.14/

- PO 20.000 KAS MĖNESI iš sovietų zonos atbėga pabėgėlių į britų zoną. Daugelis jaunų žmonių, kurie vengia priverstinio darbo uanijaus kasyklose. Britai žada sustiprinti pasienio sargybas ir įsteigti pabėgėlių surinkimo stovyklas, kur būtų ištiriami jie, kad nepatektų nepageidaujamo elemento. /BBC/

- 2,5 MIL. BEDARBIŲ dabar esą Italijoje, Graikijoje ir vakarinėje Vokietijoje, ir toji problema esanti imanoma išspręsti tik leisus plataus masto emigraciją iš Vakarų Europos. Tokį pranešimą JAV Kongresui pateikusi ERP administracija. Vien iš Italijoje turėtų per metus išvykti po 250.000 žmonių. /BBC/